

Bryssel 24.2.2017
SWD(2017) 63 final

KOMISSION YKSIKÖIDEN VALMISTELUASIAKIRJA

TIIVISTELMÄ VAIKUTUSTEN ARVIOINNISTA

Oheisasiakirja

EHDOTUKSEEN EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI

**Adrianmeren pienten pelagisten lajien kantoja ja näitä kantoja hyödyntäviä kalastuksia
koskevasta monivuotisesta suunnitelmasta**

{COM(2017) 97 final}
{SWD(2017) 64 final}

Vaikutustenarviointi ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Adrianmeren pienten pelagisten lajien kantoja ja näitä kantoja hyödyntäviä kalastuksia koskevasta monivuotisesta suunnitelmasta

A. Toimenpiteen tarve

1. Tausta

Pieniin pelagisiin kalalajeihin (sardelliin ja sardiiniin) liittyy Adrianmerellä kaksi pääasiallista ongelmaa:

1) Ne ovat voimakkaasti liikakalastettuja, mihin ovat syynä laivaston ylikapasiteetti, ympäristötekijät (ei kuulu tämän ehdotuksen soveltamisalaan) ja riittämättömät hoitotoimenpiteet.

2) Hallintokehys on tehoton, koska hoitotoimenpiteet ovat riittämättömiä (rajoitetaan pyyntiponnistusta kalastuksessa, jossa ei oteta huomioon asianomaisten lajien ja kalastusten ominaispiirteitä) ja nykyiset säännöt ovat monimutkaisia ja horjuvia.

Jos mikään ei muutu, on vaarana, että kannat ja niistä riippuvaiset kalastukset romahtavat. Tällä olisi kielteiset seuraukset sardellia ja sardiinia ravintonaan käyttävien petokalojen kannalta, ja epäedullisia sosioekonomisia vaikutuksia kohdistuisi kalastusalaan ja jalostusteollisuuteen. Vaikutukset kohdistuisivat voimakkaimmin Kroatian ja Italian ja paljon pienemmässä määrin Slovenian kalastusalaan. Jalostussektorin merkitys on suuri, etenkin Kroatiassa ja Italiassa.

2. Aloitteen tavoitteet ja sillä saatava lisäarvo

Ehdotuksen tavoitteina on

- saavuttaa sardellin ja sardiinin osalta kestävä enimmäistuotto viimeistään vuonna 2020 ja säilyttää se;
- saada kalastusala kestäväksi; luoda tehokas kalastuksenhoidon kehys, joka on nykyistä yksinkertaisempi ja vakaampi;
- lisätä sidosryhmien omistajuutta; sekä
- helpottaa purkamisvelvoitteen täytäntöönpanoa.

Tämän ehdotuksen odotetaan takaavan, että sardelli- ja sardiinikantojen elpyvät vuoteen 2020 mennessä, ja varmistavan kalastusalan kestävyys siten, että kalastajien ansiot nousevat (keskimäärin 4 prosenttia) ja kalastusalan kannattavuus paranee (keskimäärin 8 prosenttia).

Koska sardelli- ja sardiinikannat sekä niitä pyytävät kalastusalukset liikkuvat vapaasti kansainvälisten rajojen yli, pelkästään jäsenvaltioiden tasolla toteutettavalla toiminnalla ei todennäköisesti saavutettaisi edellä mainittuja tavoitteita. Jotta toimenpiteet olisivat vaikuttavia, ne olisi toteutettava koordinoitusti ja niitä olisi sovellettava kantojen koko levinneisyysalueeseen ja kaikkiin asianomaisiin laivastoihin.

B. Ratkaisut

Tässä vaikutustenarvioinnissa tarkasteltiin seuraavia toimintavaihtoehtoja:

- ei-oikeudellisesti sitovan välineen tai ”pehmeän” oikeuslähteen käyttö;

- vallitsevan tilanteen säilyttäminen (perusskenaario);
- EU:n asetuksen laadinta tavoitteena kestävästi kalastetut kannat joko vuonna 2018 tai vuonna 2020 (kaksi alavaihtoehtoa); sekä
- kalastuksenhoidon nykyisen kehysten (kansallisen lainsäädännön ja kansainvälisen oikeuden) muuttaminen.

Ehdotetuista parhaaksi arvioidun vaihtoehdon mukaan laaditaan EU:n asetus, jossa vahvistetaan määräajaksi vuosi 2020, koska sen avulla saavutetaan kaikki edellä mainitut tavoitteet.

Yksikään kuulluista sidosryhmistä ei maininnut pehmeää oikeuslähdettä toteuttamiskelpoisena toimintavaihtoehtona. Ainoastaan yksi sidosryhmä katsoi, että nykyinen kehys on riittävä. Kaikki vastaajat Maltaa lukuun ottamatta olivat sitä mieltä, että nykyisen kehysten muuttaminen ei riittäisi. Välimeren neuvoo-antava toimikunta MEDAC (johon kuuluu teollisuuden ja kansalaisyhteiskunnan edustajia), kansalaisjärjestöt, viranomaiset, tutkimuslaitokset sekä Kroatia, Italia ja Slovenia kannattivat EU:n asetuksen laatimista siten, että alavaihtoehdoista selvästi suositumpi oli vuosi 2020.

C. Parhaaksi arvioidun vaihtoehdon vaikutukset

Parhaaksi arvioidun vaihtoehdon hyödyt: Keskeinen ympäristöhyöty olisi se, että vuosien liikakalastuksen jälkeen sardellia ja sardiinia kalastettaisiin kestävästi viimeistään vuonna 2020 ja kyseinen kalastusala olisi nykyistä terveempi ja kestävä. Kalastuksenhoidon kehys olisi myös nykyistä yksinkertaisempi, pysyvämpi ja läpinäkyvämpi, ja jäsenvaltioilla ja kalastajilla olisi siinä suurempi omistajuus, kun ne voisivat osallistua joidenkin kalastuksenhoidon sääntöjen laadintaan. Sardiini- ja sardellikantojen kasvu hyödyttäisi todennäköisesti myös suurempia ja arvokkaita petokaloja kuten sinievätonnikalaa.

On todennäköistä, että viimeistään vuonna 2021 EU:n monivuotisen suunnitelman ansiosta kannat ovat parantuneet (noin 20 % nykytilanteeseen verrattuna), samoin kalastajien työolot (palkat ovat nousseet noin 5 % ja kannattavuus on parantunut noin 10 %).

Parhaaksi arvioidun vaihtoehdon kustannusten osalta odotetaan, että jotta voidaan varmistaa kalastustasojen pysyminen kestävässä pitkällä aikavälillä sekä kalastusalan kestävyys ja kannattavuus, vuoteen 2021 mennessä olisi vähennettävä sardellin ja sardiinin saaliita (noin 25–30 %), mikä supistaisi kyseisen kalastusalan kokonaistuloja (noin 25 %) ja vähentäisi työllisyyttä (noin 10 %). Tämä koskee Kroatian ja Italian ja vähemmässä määrin Slovenian kalastajia, jotka käyttävät kurenuottaa tai pelagista troolia. Kun saaliit vähenevät, ensimyyntin hinnat todennäköisesti nousevat, mikä saattaa jossain määrin kompensoida saaliiden vähenemisestä johtuvaa tulojen menetystä kalastusalalla, mutta vaikutukset olisivat kielteiset kuluttajille sekä jalostussektorille (erityisesti Kroatiassa ja Italiassa), jonka on ehkä lisättävä tuontia muista maista.

Pk-yrityksiin kohdistuvien vaikutusten osalta todetaan, että yhteinen kalastuspolitiikka on politiikan ala, joka koskee erityisesti pk-yrityksiä. Ne ovat alalla pikemminkin sääntö kuin poikkeus. Adrianmeren sardellin ja sardiinin kalastuksessa lähes kaikki kalastusyritykset ja suuri enemmistö jalostussektorin yrityksistä ovat mikroyrityksiä tai pk-yrityksiä. Sen vuoksi ei ole perusteita sulkea niitä tämän ehdotuksen soveltamisalan ulkopuolelle koon vuoksi, tai muussa tapauksessa sen ulkopuolelle jäisi ylivoimaisesti suurin osa alasta, jolloin tämä ehdotus olisi turha. Näin ollen EU:n monivuotista suunnitelmaa sovellettaisiin kaikkiin yrityksiin, myös pk-yrityksiin ja mikroyrityksiin. Tästä syystä kaikki edellä kuvatut vaikutukset koskisivat todennäköisesti kaikkia yrityksiä eriasteisesti sen mukaan, kuinka jäsenvaltiot päättävät kohdentaa tarvittavat kalastuksen vähennykset eri laivastonosiin.

Ehdotuksella ei odoteta olevan vaikutuksia jäsenvaltioiden **budjetteihin**, sillä asiaankuuluvat seuranta ja tiedonkeruu ovat jo osa nykyistä toimintaa; niitä olisi vain tehtävä nykyistä useammin.

Muiden merkittävien vaikutusten osalta odotetaan, että Adrianmeren kalastusalan kannattavuuden kasvu parantaa alan kilpailukykyä ja, yhdistettynä parempiin palkkoihin, lisää alan houkuttelevuutta.

D. Seuranta

Tämän politiikan tarkistamisen osalta todetaan, että komissio raportoisi Euroopan parlamentille ja neuvostolle suunnitelman täytäntöönpanosta viiden vuoden kuluttua suunnitelman voimaantulosta ja sen jälkeen viiden vuoden välein.